مقاله تحقیقی

دوفصلنامه آموزش پزشکی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بابل
دوره هشتم، شمارهٔ ۱، پاییز – زمستان ۱۳۹۸، صفحه ۳۷-۳۲

طراحی و اجرای آزمایشی کارآموزی کف لگن در مقطع کارشناسی فیزیوتراپی

فریبا قادری(PhD) [۱] سکینه گلجاریان (PhD)[۲*]

۱. گروه فیزیوتراپی، دانشکده توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، ایران
۲. گروه فیزیوتراپی، دانشکده توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، ایران

دریافت: ۹۸/۸/۲۰، اصلاح: ۹۸/۱۲/۱۲، پذیرش:۹۸/۱۲/۱۴

خلاصه

سابقه و هدف: درمان اختلالات کف لگن با توجه به آمار افزاینده ابتلا به این بیماریها حائز اهمیت میباشد و از جمله درمانهای چند تخصصی است که لازم است با رعایت نقش هر گروه در درمان صورت گیرد. فیزیوتراپی کف لگن بخشی از این درمانها میباشد که در کوریکولوم کارشناسی فیزیوتراپی گنجانده نشده است. لذا این مطالعه با هدف آشنایی دانشجویان با فیزیوتراپی کف لگن بعنوان بخشی از واحد کارآموزی در عرصه مستقل طراحی و اجرا شد.

مواد و روشها: این مطالعه در دو نیمسال (نیمسالهای اول ۹۶ و ۹۷) برای دانشجویان ورودیهای ۹۳ و ۹۴ (۲۲ نفر) طراحی و اجرا شد . نظر سنجی از دانشجویان و اساتید توسط فرمهای خود ساخته توسط محقق صورت گرفت و نقاط ضعف و قوت و پیشنهادات در سوالات باز مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: ۸۴٪ از دانشجویان رضایتمندی خود را از گذراندن این دوره اعلام کردند و ۱۰۰٪ اساتید برگزاری این دوره را ضروری دانستند و پیشنهاد کردند در کوریکولوم رشته فیزیوتراپی گنجانده شود.

نتیجه گیری: طراحی و اجرای این دوره برای داشجویان مقطع کارشناسی فیزیوتراپی تجربه موفقی بود و پیشنهاد میشود جهت بررسی کارشناسی بیشتر در بورد تخصصی مطرح گردد.

واژه های کلیدی: فیزیوتراپی کف لگن، دوره، کوریکولوم

مقدمه

اختلالات کف لگن بر اساس آخرین تعریف انجمن بین المللی ICS شامل علایم بی اختیاری ادرار، مشکلات حین دفع ، پرولاپس احشاء لگنی، اختلالات جنسی، اختلالات آنورکتال و درد کف لگن می باشد(۱). درمانهای کنسرواتیو مطرح برای درمان این اختلالات شامل تغییر در سبک زندگی، رفتاردرمانی، تمرینات درمانی کف لگن، آموزش ریلاکسیشن کف لگن، بیوفیدبک، مانوال تراپی، مدالیته های حرارتی و الکتریکی و تحریکات الکترومگنتیک می باشد(۲). با وجود توسعه و پیشرفت علوم پزشکی تعداد زیادی از زنان از مشکلات کف لگن رنج می برند بطوریکه پیش بینی می شود از ۲۸/۱ میلیون مبتلا به حداقل یکی از اختلالات کف لگن در آمریکا در سال ۲۰۱۰ به ۴۳/۸ میلیون نفر در سال ۲۰۵۰ برسد(۳). طبق آمارموسسه ملی سلامت آمریکا(NHANES) این آمار در زنان بالغ ۲۴٪ و در زنان مسن حدود ۵۰٪ است. در ایران مطالعات مختلف گزارشات مختلفی داشته اند بطوریکه از ۱۷٪ تا ۸۹٪ در جمعیت های مختلف گزارش شده است(۴و۵). با وجود این آمار افزاینده یکی از مهمترین درمانهای کنسرواتیو مطرح در اختلالات کف لگن که فیزیوتراپی کف لگن می باشد در کوریکولوم هیچ یک از مقاطع فیزیوتراپی در ایران گنجانده نشده است و عملا افرادی که در این حیطه کار می کنند بر اساس علاقه شخصی بعد از فارغ التحصیلی وارد این زمینه تخصصی شده اند و هیچ قانون الزام آوری در مورد بررسی مدارک فیزیوتراپیستها در این زمینه وجود ندارد. در حالیکه در بیشتر کشورهای توسعه یافته آمریکایی و اروپایی حیطه درمان در هر یک از تخصصها و مقاطع مرتبط با کف لگن متفاوت و تعریف شده است و فیزیوتراپیستهای متخصص کف لگن که بعد از دوره لیسانس، تحصیلات تکمیلی بالینی و نظری در این زمینه داشته اند و در سیستم بهداشتی درمانی آن کشور ثبت نام شده اند مجاز به انجام همه تکنیکهای فیزیوتراپی کف لگن هستند(۶). در این مطالعه با توجه به نقص موجود در کوریکولوم کارشناسی بر آن شدیم تا جهت آشناسازی دانشجویان کارشناسی فیزیوتراپی با این زمینه تخصصی یک دوره ۴ هفته ای در کارآموزی در عرصه مستقل در کنار سایر موارد طرح درسی برای دانشجویان سال چهارم تعریف کنیم. این دوره صرفا جهت آشناسازی بود و دانشجو اجازه درمان مستقیم و مستقل در حیطه کف لگن را نداشت. مهمترین نقطه قوت این مطالعه همین نکته است که تا پیش از این دانشجویان فیزیوتراپی فارغ التحصیل لیسانس دانشکده توانبخشی تبریز هیچ آشنایی با فعالیت بالینی در این حیطه نداشتند و این اولین بار بود که این دانشجویان با این زمینه آشنا می شدند. ولی بزرگترین نقطه ضعف مطالعه این بود که بدلیل نقص در کوریکولوم و پیش زمینه دانش نظری صرفا جهت آشنایی بود و فارغ التحصیل با این آشنایی اجازه ورود در زمینه عملی را نداشت و فقط در صورتیکه دوره های عملی تعریف شده در این زمینه تخصصی را بگذراند می تواند بصورت بالینی در این حیطه وارد شود. هرچند هیچ ساز و کار قانونی برای اجازه انجام کاردرمانی در این حیطه تعریف نشده است. با توجه به قوی بودن زمینه

* نویسنده مسئول مقاله: سکینه گلجاریان
آدرس: ایران، تبریز، دانشگاه علوم پزشکی،دانشکده توانبخشی، گروه فیزیوتراپی تلفن: ۳۳۳۷۵۵۹-۰۴۱
Email: goljaryan@tbzmed.ac.ir

[Downloaded from mededj.ir on 2026-09-15]

نظری پزشکی و پاتوفیزیولوژی دیسفانکشن های کف لگن نگرش دانشجویان فیزیوتراپی به این علوم نیز اهمیت دارد و لازم به ذکر است که در مطالعه سال ۲۰۱۵ واثقی قراملکی و همکاران در مورد نگرش دانشجویان فیزیوتراپی به درس های علوم پایه پزشکی مشخص شد دانشجویان دختر علاقه بیشتری به یادگیری این دروس و کشف ارتباط و یادگیری جزئیات روند فیزیولوژیک درمان دارند در حالیکه دانشجویان پسر بیشتر به نتیجه درمان توجه می کنند.

مطالعه حاضر در نمونه ۲۲ نفری شامل ۱۸ دانشجوی دختر و ۴ دانشجوی پسردر طی دو نیمسال تحصیلی ۱-۹۶ و ۱-۹۷ صورت گرفت ولی با توجه به قوانین طرح انطباق امکان حضور دانشجویان پسر بر بالین بیمار و مشاهده روند درمان وجود نداشت. لذا صرفا در دانشجویان پسر به یادگیری مباحث تئوری و کار در بالین بصورت محدود بسنده شد که از نقاط ضعف این مطالعه می باشد.

مواد و روشها

با توجه به اینکه آموزش بالینی فیزیوتراپی کف لگن در کوریکولوم مقطع کارشناسی فیزیوتراپی وجود ندارد ولی عملا تعدادی از فارغ التحصیلان علاقمند در این حیطه فعالیت می کنند با هدف بازنگری و ارتقای کیفیت در برنامه آموزشی کارآموزی فیزیوتراپی در عرصه مستقل برنامه چهار هفته ای آموزش بالینی فیزیوتراپی کف لگن بصورت مصوب برای اولین بار در کشور طراحی و اجرا شد. این برنامه در دو نیمسال اول سالهای ۹۶ و ۹۷ اجرا شده است.

با توجه به نتایج نیاز سنجی فارغ التحصیلان و نظر اساتید گروه مبنی بر عدم وجود سرفصل پوشش دهنده مبحث فیزیوتراپی کف لگن در کوریکولوم کارشناسی این دوره برای اولین بار در مقطع کارشناسی طراحی و اجرا شد . برنامه مورد نظر طی جلسه ای در گروه فیزیوتراپی تدوین گردید و در نیمسال اول ۹۶-۹۷ بصورت آزمایشی در بیمارستان الزهرای تبریز برای دانشجویان دختر اجرا گردید. طرح درس مربوطه در ابتدای نیمسال در اختیار دانشجویان قرار داده شد. دانشجویان در طی کارآموزی کف لگن در بیمارستان الزهرا با نحوه ارزیابی , تشخیص افتراقی و درمان فیزیوتراپی مشکلات کف لگن بیماران بستری و سرپایی ارجاعی به بخش فیزیوتراپی بیمارستان الزهرا آشنا شدند.

در پایان نیمسال نتایج نظرسنجی دانشجویان در گروه به نقد و بررسی گذاشته شد و با توجه به اینکه عملا دانشجویان پسر و ارزیابی و درمان مشکلات کف لگن مردان در این برنامه گنجانده نشده بود مقرر گردید برای نیمسال اول سال ۹۷-۹۸ این برنامه در کلینیک فیزیوتراپی دانشکده توانبخشی طراحی و اجرا گردد و مقدمات و ملزومات این دوره در این مرکز فراهم گردید. پس از برگزاری هر دوره نظرسنجی از دانشجویان در حیطه های مختلف صورت گرفت و این نظرات پس از اتمام دو دوره برگزاری در گروه مورد نقد و بررسی قرار گرفت و نظرات همکاران نیز در حیطه های مختلف طراحی و اجرای این دوره بدست آمد .

یافته ها

پرسشنامه ای برای بررسی نحوه تلقی و نظرات دانشجویان از روند اجرایی کارآموزی و میزان تاثیرگذاری آن طراحی و توسط پانل خبرگان از نظر محتوایی مورد بررسی قرار گرفت که شامل آیتمهایی مانند ارتقاء مهارت ارزیابی بیماران، ارزیابی روش تدریس، رعایت استانداردها از نظر محتوا و برنامه ریزی، از نظر تعامل با دانشجو، ارتقاء دانش و نگرش و همچنین رضایت مندی کلی از برنامه بود. نتایج حاصل توسط مقیاس ۵ آیتمی لیکرت امتیازدهی (کاملا موافقم تا کاملا مخالفم) امتیازدهی و وارد نرم افزار SPSS شد. کاملا موافقم دارای نمره ۵ و کاملا مخالفم نمره ۱ بود.

با درنظر گرفتن حد آستانه بالاتر از ۳ (موافقم و کاملا موافقم) به عنوان اثرمندی برگزاری این دوره، نتایج به شرح ذیل بدست آمد:

-۶۰ درصد با ارتقاء یافتن مهارتشان در ارزیابی و ارائه خدمات درمانی به افراد مبتلا به اختلالات کف لگن موافق بودند.

-۶۹ درصد موافق مناسب بودن روش تدریس بودند.

-۶۸ درصد معتقد بودند که استانداردها از نظر محتوای تدریس، ارزشیابی و برنامه ریزی رعایت شده بود.

-۶۹ درصد تعامل بین دانشجویان و مدرس را مناسب می دانستند.

-۵۶ درصد موافق بهبود نگرش و دانش خود بودند.

-۸۴ درصد رضایتمندی کلی خود را از برگزاری دوره اعلام کردند.

آیتمها تقریبا به یک میزان از اثرگذاری و رضایتمندی دست یافتند و بطور کلی نتایج برگزاری از دید دانشجویان مطلوب و اثرگذار تشخیص داده شد. در جدول ۱ میانگین و انحراف معیارگویه های مختلف نظرسنجی آورده شده است.

نظرسنجی از اساتید در رابطه با نقد و بررسی روند اجرایی دوره فیزیوتراپی کف لگن نیز توسط یک فرم خود ساخته صورت گرفت. طراحی فرم توسط مجری و همکاران طراحی و تایید گردید و شامل ضرورت برگزاری دوره فیزیوتراپی کف لگن، نقش این دوره در توانمندسازی بالینی دانشجویان، مناسب بودن محتوای تدریس، زمان ارائه و مدت دوره، ارائه توط فیزیوتراپیست متخصص در زمینه فیزیوتراپی کف لگن و نحوه ارزیابی بود.

نتایج حاصل توسط مقیاس ۵ آیتمی لیکرت (کاملا موافقم تا کاملا مخالفم) امتیازدهی و وارد نرم افزار SPSS شد. کاملا موافقم دارای نمره ۵ و کاملا مخالفم نمره ۱ بود. با درنظر گرفتن حد آستانه بالاتر از ۳ به عنوان اثرمندی، نتایج به شرح ذیل بود:

- ۱۰۰ درصد از اساتید برگزاری این دوره را ضروری دانستند.
- ۱۰۰ درصد از اساتید معتقد بودند که برگزاری دوره می تواند بر توانمندی بالینی دانشجویان بیفزاید.
- ۸۷ درصد از اساتید با مناسب بودن محتوای درس در این دوره موافق بودند.
- ۷۵ درصد تعداد روزهای تخصیص داده شده و ۸۷ درصد زمان ارائه (نیمسال اول در سال چهارم) را مناسب دانستند.
- ۱۰۰ درصد از اساتید معتقد بودند که برگزاری کلاس توسط استاد متخصص در این زمینه سطح دوره را افزایش داده است.
- ۸۷ درصد از اساتید با مناسب بودن نحوه ارزیابی و میزان نمره درنظر گرفته شده موافق بودند.

با در نظر گرفتن حد آستانه بالاتر از ۳ به عنوان اثرمندی دوره، نتایج حاصل از بررسی نگرش اساتید با توجه به میانگین و انحراف معیارمتغیرهای توصیفی در جدول شماره ۲ آورده شده است.

[Downloaded from mededj.ir on 2026-09-15]

جدول ۱: میانگین و انحراف معیار گویه های مختلف نظر سنجی از دانشجویان

ردیف	متغیر مورد بررسی	میانگین	انحراف معیار
۱	من مهارتهای مورد انتظار در این دوره را فراگرفتم.	۳/۷۷	۱/۰۶
۲	این دوره روی مهارتهای مرتبط متمرکز بود	۳/۹۵	۱/۲۹
۳	من دانش مورد انتظار را دراین دوره بدست آوردم.	۳/۷۲	۱/۲۷
۴	این آموزش مرا برای کاردر محیط بالینی آماده تر کرد.	۳/۹۰	۱/۴۱
۵	استانداردهای بالایی برای این دوره درنظر گرفته شده بود.	۳/۲۲	۱/۳۰
۶	این دوره ترکیب مناسبی از مطالب تئوری و عملی داشت.	۳/۰۴	۱/۴۳
۷	منابع مورد استفاده در این دوره مناسب و استاندارد بودند.	۴/۷۷	۰/۵۲
۸	بطورکلی از گذراندن این دوره راضی بودم	۴/۸۱	۰/۶۶
۹	آموزش دهندگان در این دوره تعامل مناسبی با دانشجویان داشتند.	۳/۹۰	۱/۲۳
۱۰	من تلاش خودم را برای یادگیری مطالب کردم.	۲/۶۸	۱/۲۸
۱۱	آموزش دهندگان دانش کافی برای آموزش مطالب دوره را داشتند.	۴/۹۰	۰/۲۹
۱۲	من بازخورد کافی در مورد یادگیری ام را داشتم.	۲/۷۷	۱/۵۰
۱۳	آزمون این دوره منصفانه بود و با مهارتها و دانش مرتبط بود.	۳/۳۱	۱/۳۲
۱۴	من یاد گرفتم که چگونه بیماران را درمان کنم.	۲/۹۵	۱/۳۲
۱۵	من همیشه می دانستم که از من چه خواسته شده است.	۳/۹۰	۱/۴۱
۱۶	حجم کار من منطقی بود.	۴/۱۳	۱/۱۲
۱۷	امکانات آموزشی در حد مطلوب بود.	۳/۵۴	۱/۵۰
۱۸	آموزش دهندگان بطور شفاف همه چیز را توضیح می دادند.	۴/۳۱	۰/۹۴
۱۹	من یاد گرفتم که بطور صحیح برنامه ریزی درمانی و اجرای آن را انجام دهم.	۲/۷۷	۱/۳۷
۲۰	منابع یادگیری در دسترس بودند.	۴/۴۰	۱/۱۸
۲۱	آموزش به روشهای بروز صورت گرفت.	۳/۵۹	۱/۲۲
۲۲	درصورت نیاز من به آموزش دهندگان دسترسی داشتم.	۴/۷۷	۰/۶۸
۲۳	آموزش دهندگان مطالب را بصورت جذاب و جالبی ارائه دادند.	۳/۱۳	۱/۳۲
۲۴	من گذراندن این دوره را به دیگران هم توصیه می کنم.	۴/۹۰	۰/۲۹
۲۵	درصورت نیاز برنامه انعطاف لازم را برای تغییر داشت.	۳/۱۸	۱/۶۵
۲۶	آموزش دهندگان فرصت و تشویق مناسب برای سوال کردن دانشجویان را می دادند.	۳/۴۰	۱/۱۴
۲۷	آموزش دهندگان از همان شروع مشخص کزدند که از ما چه انتظاری دارند.	۴/۳۱	۱/۱۷

جدول ۲: میانگین و انحراف معیار متغیرهای توصیفی

ردیف	متغیر مورد بررسی	میانگین	انحراف معیار
۱	برگزاری دوره کف لگن در کارآموزی مستقل ضرورت دارد.	۴/۷۵	۰/۴۶
۲	برگزاری دوره کف لگن می تواند به ارتقاء توانمندی دانشجویان پس از فارغ التحصیلی کمک کند.	۴/۷۵	۰/۴۶
۳	محتوای تدریس که در اختیاردانشجویان قرار گرفته است مناسب است.	۴/۶۲	۰/۷۴
۴	تعداد روزهای دوره (دو روز در هفته در یک روتیشن ۴ هفته ای) مناسب است.	۴/۱۲	۰/۸۳
۵	زمان ارائه دوره در نیمسالهای اول مناسب است.	۴/۵۰	۰/۷۵
۶	برگزاری دوره توسط استاد فیزیوتراپی و متخصص در زمینه کف لگن سطح دوره را افزایش داده است.	۵/۰۰	۰/۰۰
۷	نحوه ارزیابی دانشجویان و میزان نمره درنظرگرفته شده مناسب است.	۴/۳۷	۰/۷۴

[Downloaded from mededj.ir on 2026-09-15]

بحث و نتیجه گیری

دوره آشنایی با فیزیوتراپی کف لگن بعنوان بخشی از واحد کارآموزی در عرصه مستقل ۱ در گروه فیزیوتراپی تبریز بصورت فرایند آموزشی طراحی و اجرا گردید. در طی اجرا این فرایند با اساتید گروه در میان گذاشته شده و از نقطه نظرات آنها در اصلاح روند اجرای طرح استفاده شد. در نظر سنجی دانشجویان مشخص شد ۸۴ ٪ از دانشجویان با اجرای این دوره در طول کارآموزی در مقطع کارشناسی موافق هستند اما ۴۰ درصو معتقد بودند نتوانستند در این دوره مهارت کافی برای ارزیابی و درمان را بدست آورند که این مسئله نیازمند بحث و ریشه یابی است. مهمترین مسئله عدم وجود مباحث نظری در واحدهای نظری دانشجویان در این مقطع است که در کوریکوم موجود گنجانده نشده است (۸) لذا دانشجویان با مفاهیم تخصصی آناتومی و فیزیولوژی و پاتوفیزیولوژی اختلالات کف لگن آشنا نیستندو طول مدت کوتاه دوره در کارآموزی نیز مجال طرح مباحث نظری بطور کامل را نداشت لذا فقط به بررسی شایعترین اختلالات کف لگن و درمان فیزیوتراپی مطرح برای این مشکلات اکتفا شد. این مورد در کوریکولوم جدید کارشناسی فیزیوتراپی که از مهر ۹۸ لازم الاجراست تا حدودی اصلاح شده است (۹).

همچنین از نظر دانشجویان نکات قوت دوره عبارت بود از :

-جدید بودن موضوع که در دروس کارشناسی وجود نداشت.

-تسلط استاد به موضوع

-مرتبط بودن با موضوعات پزشکی

-بکر بودن و پولساز بودن مبحث

نکات منفی نیز در این فرایند توسط دانشجویان ذکر شد از جمله:

-اجازه درمان مستقیم ندادندو فقط مشاهده گر بودیم.

-اطلاعات پزشکی ما در این زمینه بسیار ناقص است.

-استفاده از مولاژ هم امکانپذیر نشد.

راهکارهای پیشنهادی دانشجویان نیز به این شرح بود:

-این درس باید در کوریکولوم گنجانده شود تا اجازه درمان هم داشته باشیم.

در نظر سنجی اساتید نکته جالب این بود که هیچکدام از اساتید مخالفتی در هیچکدام از آیتم ها ابراز نکردند و در آیتمهایی که ۱۰۰ درصد موافقت وجود نداشت، گزینه " نظری ندارم" انتخاب شده بود.

نکات مثبت برنامه از نظر اساتید به شرح ذیل بود:

-برگزاری این دوره نوآوری در سطح کشور محسوب می شود.

-مورد نیاز شدید دانشجویان است.

-توانسته بگونه ای برگزار شود که دانشجویان پسر هم از آن استفاده کنند.

نکات منفی برنامه از نظر اساتید به شرح ذیل بود:

-نامناسب بودن سطح دانش تئوری دانشجویان

-کم بودن تعداد جلسات

پیشنهادات اساتید به شرح ذیل بود:

-آموزش عملی و با استفاده از مولاژ هم اضافه شود.

-نام دوره به آشنایی با فیزیوتراپی کف لگن تغییر یابد.

با در نظر گرفتن مجموع نظرات دانشجویان و اساتید میتوان به چند نتیجه گیری کلی دست یافت: آشنایی با آناتومی و فیزیولوژی و پاتوفیزیولوژی احشا کف لگن و بیماریهای مرتبط با آن در دروس پایه گنجانده شود تا دانشجویان با تسلط به دانش نظری مرتبط بتوانند این دوره را طی کنند. ضمنا تهیه یک مولاژ مناسب برای آموزش عملی میتواند بخشی از مشکل آموزش را حل کند و پیشنهاد میگردد در مقدمات اجرای این طرح گنجانده شود.

پیشنهاد میشود نتایج این مطالعه در سطح بورد تخصصی مطرح و نحوه و مقطع تحصیلی تربیت فیزیوتراپیست تخصصی کف لگن بعنوان یک از نیازمندیهای مهم جامعه بررسی و نتیجه گیری گردد.

[Downloaded from mededj.ir on 2026-09-15]

Designing and pilot implementation pelvic floor internship for bachelor of physiotherapy

Fariba Ghaderi (PhD) [1], Sakineh Goljaryan (PhD) [2*]

1. Department of Physiotherapy, School of Rehabilitation Sciences, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran
2. Department of Physiotherapy, School of Rehabilitation Sciences, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran

Biannual Medical Education, Babol Univ Med Sci; 8(1); Autumn & Winter 2019-2020; pp: 32-37

Received: Nov 11 th 2019, Revised: March 3th 2020, Accepted: March 5th 2020

ABSTRACT

BACKGROUND AND OBJECTIVE: Treatment of pelvic floor disorders is important due to the increasing number of these diseases and is one of the multidisciplinary therapies that should be performed with respect to the role of each group in the treatment. Physiotherapy not included in bachelor physiotherapy curriculum. Therefore, introducing students to pelvic floor physiotherapy as part of an independent training unit was designed and implemented.

METHODS: This study was designed and conducted in two semesters (first semester 96 and 97) for incoming students 93 and 94 (n=22). Student and faculty surveys were conducted by the researcher using self-designed forms and strengths and weaknesses of the open-ended questions were assessed.

FINDINGS: 84% of students expressed their satisfaction with this course and 100% of professors found it necessary and suggested to be included in the physiotherapy curriculum.

CONCLUSION: The design and implementation of this course was a successful experience for undergraduate physiotherapy students and it is recommended to be considered for further expert examination in the specialized board.

KEY WORDS: Pelvic Floor Physiotherapy, Course, Curriculum

*Corresponding Author; **S. Goljarian**

Address: Department of Physiotherapy, School of Rehabilitation Sciences, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran

Tel: +984133375359

Email: goljaryan@tbzmed.ac.ir

[Downloaded from mededj.ir on 2026-09-15]

References

1.Haylen BT, De Ridder D, Freeman RM, Swift SE, Berghmans B, Lee J, Monga A, Petri E, Rizk DE, Sand PK, Schaer GN. An International Urogynecological Association (IUGA)/International Continence Society (ICS) joint report on the terminology for female pelvic floor dysfunction. Neurourology and Urodynamics: Official Journal of the International Continence Society. 2010 Jan;29(1):4-20.

2.Bo K, Frawley HC, Haylen BT, Abramov Y, Almeida FG, Berghmans B, Bortolini M, Dumoulin C, Gomes M, McClurg D, Meijlink J. An International Urogynecological Association (IUGA)/International Continence Society (ICS) joint report on the terminology for the conservative and nonpharmacological management of female pelvic floor dysfunction. International urogynecology journal. 2017 Feb 1;28(2):191-213.

3.Wu JM, Hundley AF, Fulton RG, Myers ER. Forecasting the prevalence of pelvic floor disorders in US Women: 2010 to 2050. Obstetrics & Gynecology. 2009 Dec 1;114(6):1278-83.

4.Akhlaghi F. The prevalence of pelvic floor disorders in women that referred to the clinic of gynecology in Zeinab hospital, Mashhad, Iran, 2003.

5.Dehghan Manshadi F, Ghanbari Z, Jabbari Z, Miri E. Urinary incontinence, its related disorders and risk factors in women. Journal of School of Public Health and Institute of Public Health Research. 2013 Nov 15;11(2):53-63.

6.The Continence Foundation of Australia. http://www.pelvicfloorfirst.org.au.

7.Vasaghi Gharamaleki B, Nikmaram M.R, Rouhi Azizi M. Physiotherapy Students' Attitudes to Basic Medical Sciences Courses. Education Strategies in Medical Sciences. 2015;8(1):7-14.

8.Undergraduate Physical Therapy curriculum, Ministry of Health and Medical Education, Iran, 1386/08/29.

9. Undergraduate Physical Therapy curriculum, Ministry of Health and Medical Education, Iran, 1397/04/24.

[Downloaded from mededj.ir on 2026-09-15]